โครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๑๕

---

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการจัดการศึกษาอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย”(นธป.) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิและเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตลอดจนกระบวนการยุติธรรมทางรัฐธรรมนูญแก่บุคลากรภายนอกมาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้นำและผู้บริหารระดับสูง ซึ่งเป็นผู้ที่กำหนดทิศทางองค์กร สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและถ่ายทอดต่อไปยังบุคลากรในองค์กรหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ ดังนั้น การอบรมในระดับผู้นำจึงมิได้มุ่งเพียงการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังมุ่งพัฒนากระบวนทัศน์และศักยภาพของผู้นำให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมสมัย เชื่อมโยงหลักการทางกฎหมายกับการบริหารองค์กรและนำองค์ความรู้ไปแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การศึกษาดูงาน การจัดทำบทความทางวิชาการส่วนบุคคล และการจัดทำโครงงานเชิงปฏิบัติการ จะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิและเสรีภาพไปประยุกต์ใช้กับภารกิจขององค์กรได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การอบรมให้กับบุคลากรจากหน่วยงานภาคส่วนที่หลากหลายเป็นโอกาสสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้นำองค์กร ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ประสบการณ์ และแนวทางการบริหารงานระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคส่วนอื่น ๆ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในบทบาท ภารกิจ และข้อจำกัดของแต่ละองค์กร รวมทั้งสนับสนุนการทำงานแบบบูรณาการและการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และการพัฒนาสังคมในขณะเดียวกัน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีภารกิจในการพัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ด้านรัฐธรรมนูญและกระบวนการยุติธรรม จึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยน และต่อยอดองค์ความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้บริหารและผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้เกิดทรัพยากรทางวิชาการที่มีคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้การพัฒนาหลักสูตร และการสนับสนุนภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลดังกล่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงเห็นควรดำเนินโครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๑๕ ให้แก่บุคลากรและผู้นำระดับสูงจากภาครัฐ ภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาองค์กร ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระดับผู้นำ

การดำเนินโครงการนี้จะช่วยยกระดับบทบาทของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะแหล่งเรียนรู้ด้านรัฐธรรมนูญ หลักนิติธรรม ประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร พัฒนาผู้นำให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และสนับสนุนการนำหลักการตามรัฐธรรมนูญไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ประชาชน สังคม และประเทศโดยรวม

๒. วัตถุประสงค์...

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อจัดการศึกษาอบรมให้แก่บุคลากรภาครัฐและภาคประชาสังคมได้พัฒนาความรู้ที่ทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบันโดยเฉพาะหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน รวมถึงประเด็นร่วมสมัยในสภาวการณ์ปัจจุบัน และมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ กระบวนการพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางรัฐธรรมนูญ

๒.๒ เพื่อสร้างความร่วมมือทางวิชาการและการพัฒนาสังคมโดยเฉพาะด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๓. เป้าหมายของโครงการ

๓.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญ กระบวนการยุติธรรม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๓.๒ บุคลากรที่สำเร็จการศึกษาอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับขับเคลื่อนองค์กรและพัฒนาประเทศได้ทันต่อสภาวการณ์

๓.๓ ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีเครือข่ายด้านวิชาการระดับผู้นำองค์กร

๓.๔ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรเผยแพร่และให้ความรู้ในหลักนิติธรรมตามระบอบประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญและหลักการปกครอง

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ การคัดเลือกผู้ศึกษาอบรม จำนวน ๕๒ คน จากคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต้องดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือเทียบเท่า มีอายุไม่เกิน ๕๘ ปี

(๒) เป็นข้าราชการตุลาการ มีอายุไม่เกิน ๖๕ ปี

(๓) เป็นข้าราชการทหาร ตำรวจ ตั้งแต่ชั้นพลโทขึ้นไปหรือเทียบเท่า มีอายุไม่เกิน ๕๘ ปี

(๔) เป็นผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน หรือเป็นเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือเทียบเท่า มีอายุไม่เกิน ๕๘ ปี

(๕) เป็นผู้บริหารระดับสูงของภาคประชาสังคมที่มีตำแหน่งกรรมการบริหารสมาคมหรือมหาวิทยาลัย หรือสภาวิชาชีพ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน มีอายุไม่น้อยกว่า ๔๕ ปี

(๖) ต้องไม่อยู่ระหว่างการศึกษาอบรมหลักสูตรอื่นที่ต้องเข้ารับการอบรมเป็นประจำ

(๗) กรณีเคยเข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรอื่นในลักษณะเดียวกัน ต้องสำเร็จการศึกษาอบรมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ยกเว้นกรณี หน่วยงานต้นสังกัดยืนยันและหัวหน้าหน่วยงานรับรอง

(๘) เป็นบุคคลที่คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและเกิดประโยชน์ต่อองค์กร

๔.๒ รูปแบบการดำเนินการแบ่งออกเป็น ๓ ภาค ได้แก่

๔.๒.๑ ภาคปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ (๑๘ ชั่วโมง)

(๑) พิธีเปิดหลักสูตรและปฐมนิเทศ (๑๒ ชั่วโมง)

- การรายงานตัว พิธีเปิด และแนะนำหลักสูตร ๖ ชั่วโมง
- การปฐมนิเทศและกิจกรรมสัมพันธ์ ๖ ชั่วโมง

(๒) พิธีปิดหลักสูตรและปัจฉิมนิเทศ (๖ ชั่วโมง)

๔.๒.๒ ภาควิชาการ...

๔.๒.๒ ภาควิชาการ (๑๖๘ ชั่วโมง)

(๑) หมวด ๑ นิติธรรม ๔๒ ชั่วโมง

(๒) หมวด ๒ ประชาธิปไตย ๓๓ ชั่วโมง

(๓) หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพ ๓๐ ชั่วโมง

(๔) หมวด ๔ เสริมสร้างกระบวนทัศน์สำหรับผู้นำในสังคมประชาธิปไตย ๒๔ ชั่วโมง

(๕) การจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลในเรื่องที่เกี่ยวกับการนำหลักนิติธรรม หรือหลักประชาธิปไตย หรือหลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มาพัฒนาใช้กับองค์กรในทางปฏิบัติ คนละ ๑ ฉบับ ๓ ชั่วโมง

- การพบอาจารย์ที่ปรึกษา

(๖) การจัดทำโครงงานเชิงปฏิบัติการ (งานกลุ่ม) ๑๕ ชั่วโมง

- การแนะนำการจัดทำโครงงานเชิงปฏิบัติการ
- การพบอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม
- การวิพากษ์ร่างโครงงานเชิงปฏิบัติการ

(๗) การนำเสนอรายงานการศึกษาส่วนบุคคล ๑๘ ชั่วโมง

(๘) การนำเสนอโครงงานเชิงปฏิบัติการ (งานกลุ่ม) ๓ ชั่วโมง

๔.๒.๓ ภาคกิจกรรม (๒๒ ชั่วโมง)

(๑) การศึกษาดูงานในประเทศ และกิจกรรมสาธารณประโยชน์

- ส่วนกลาง ๑ ครั้ง ๖ ชั่วโมง
- ส่วนภูมิภาค ๔ ครั้ง ๑๖ ชั่วโมง

(๒) การประเมินผลหลักสูตร

๕. ระยะเวลาโครงการ

อบรมทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๗๐ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๗๐

๖. สถานที่ดำเนินการ

อาคารที่ทำการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๗๐ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๗๐

๗. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานบริหารหลักสูตรและพัฒนาสังคม วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๘. ผลผลิตและตัวชี้วัดโครงการ

๘.๑ ผลผลิต (Output)

(๑) ผู้เข้ารับการศึกษาอบรม จำนวน ๕๒ คน มีความรู้ความเข้าใจหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน รวมทั้งบทบาท หน้าที่อำนาจ และกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) บทความทางวิชาการส่วนบุคคล จำนวน ๕๒ บทความ

(๓) โครงงานเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๔ โครงงาน

๘.๒ ผลลัพธ์ ...

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

(๑) ผู้ศึกษาอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน และหลักเสริมสร้างกระบวนทัศน์สำหรับผู้นำในสังคมประชาธิปไตย สามารถเผยแพร่ต่อยอดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมขับเคลื่อนองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประชาชน สังคม และประเทศ

(๒) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีทรัพยากรทางวิชาการที่เกิดจากเอกสารทางวิชาการส่วนบุคคลของผู้อบรม เป็นแหล่งข้อมูลด้านนิติธรรม ประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน และเครือข่ายทางวิชาการในระดับผู้นำองค์กร

(๓) การเผยแพร่เอกสารทางวิชาการส่วนบุคคลและโครงงานเชิงปฏิบัติการ เป็นรายงานการศึกษา วิเคราะห์ แก้ปัญหาองค์กร หรือชุมชน ซึ่งรายงานหรือชิ้นงานนั้นต้องมีผลเป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์

๘.๓ ตัวชี้วัดโครงการ

๘.๓.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

(๑) ผู้ศึกษาอบรมจัดทำบทความทางวิชาการเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักนิติธรรม หรือหลักประชาธิปไตย หรือหลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในการพัฒนาองค์กรในทางปฏิบัติ คนละ ๑ ฉบับ และผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด

(๒) ผู้ศึกษาอบรมจัดทำโครงงานเชิงปฏิบัติการ (งานกลุ่ม) ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้อบรมมาสะท้อนและแก้ไขปัญหาของประชาชนและหน่วยงาน ให้มีผลลัพธ์เป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม

๘.๓.๒ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

(๑) ผู้เข้ารับการอบรมมีผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หลักเสริมสร้างกระบวนทัศน์สำหรับผู้นำในสังคมประชาธิปไตย บทบาท หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

(๒) ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๘.๔ ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมมีสิทธิเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก (การบริหารกระบวนการยุติธรรม) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตามข้อตกลงและระเบียบของมหาวิทยาลัย

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ผู้ศึกษาอบรมได้พัฒนาความรู้ที่ทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบันโดยเฉพาะหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน รวมถึงประเด็นร่วมสมัยในสภาวการณ์ปัจจุบัน และมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ กระบวนการพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางรัฐธรรมนูญ

๙.๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้รับความร่วมมือทางวิชาการและการพัฒนาสังคมโดยเฉพาะด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
